

Na suhem.

Kako je z vojno na suhem, se prav malo izve in še to kar se izve je jako dvomljivo. General Linevič poroča, da je ruska vojska v dobrem stanju, navdušena za boj in komaj čaka, da se sprime s sovražnikom. Nadeja se tudi da bo v dveh mesecih pričel s prodiranjem. Angleške vesti pa pravijo, da je japonska armada začela zopet ofenzivo in je baje brez boja zasedla strateško vpljučni kraj Ovoda. Vsled tega zavzetja je Vladivostok izoliran in je baje pretrgana železniška zveza med rusko armado in Vladivostokom. Japonci pojdejo lahko na Kirin in zasedejo pot, po kateri bi se mogli Rusi umakniti na Harbin. Nek angleški list poroča, da je ruska armada popolnoma obkoljena in če se ne bo Linevič hitro umaknil je ruska armada izgubljena. Ruski list „Ruskoje Slovo“ pa javlja, da zadnji boji med predstražami niso spremenili položaja, vendar pa se razvijajo dogodki, kakor se kaže precej neugodno za Ruse.

Japonci imajo doslej premoč na suhem. Ruske izgube pri Mnkden so se sicer nadomestile, vendar se pa ruska armada vsled velike oddaljenosti od domovine ni okrepila, med tem, ko imajo Japonci domovino jako blizu in so spravili tudi vse vojake, kar jih imajo v vojsko. Pomagajo jim tudi močne hunguske čete, katerim zapovedujejo japonski častniki in ki imajo japonsko orožje in topove. Če je Linevič res obkoljen in če se lepo umakne, kakor se je umaknil svoj čas Kuro-patkin pri Ljaojanu, da zada Japoncem velike izgube in spelje Japonce v Sibirijo in jih tako oddalji od njihove domovine, potem je nedvomno zmaga na ruski strani, posebno ko pride zima, kakor se je to zgodilo svoječasno Napoleonu pri Moskvi.

General Linevič je izbral za svoje glavno taborišče Kirin, kjer je osredotočena glavna ruska vojska sila. Ruska armada šteje sedaj že 350.000 mož.

Državni zbor.

Kongrua.

Državni zbor je začel svoje delovanje s posvetovanjem o kongruu. Pri tej priliki je strastno napadal slovensko duhovščino dr. Tavčar, zagovarjali so jo dvorni svetnik Šuklje in dr. Žitnik. Predlog se je odkazal potem odseku v nadaljno posvetovanje.

Za Globoko in Pišce.

Nujni predlog poslanca Žičkarja in tovarišev glede na poškodbe po toči v občinah Globoko in Pišce, ki se je stavil dne 16. junija t. l. v državni zbornici, se glasi: Mesca majnika t. l. je pokončala toča po občinah Globoko in Pišce po tamošnjih prenovljenih vinogradih deloma popolnoma letošnje trgateg.

Ti vinogradi so se prenovili z velikimi stroški; pri tem so se vinogradniki težko zadolžili. Škoda v občini Globoko znaša 40.000 kron, ona v Pišceh, kjer je oškodovanih 280 vinogradnikov, 51.980 kron. K temu se mora pripomniti še sledeče. Globoko je ona občina, v kateri se je moralo šolsko poslopje, pozidano pred 20 leti, leta 1904 zapreti radi tega, ker je hudo poškodovano vsled potresa. Postavljeno je namreč na zemljišču, plazom podvrženim. Okoli 200 otrok, ki bi morali obiskovati šolo, je zdaj brez šolskega ponka.

Na tem poslopju, katero ni sedaj za nobeno rabo, dolguje šolska občina Globoko še okoli 1000 K.

Da se pomaga tako težko prizadeti občini Globoko, da se lažje pozida novo šolsko poslopje, se je vložil ob svojem času nujni predlog, ki pa čaka na svojo rešitev v proračunskem odseku.

Druga po toči poškodovana občina Pišce si je pa ravno zdaj pozidala z mnogimi stroški popolnoma novo šolsko poslopje.

V obeh občinah so posestniki hudo zadolženi; njihova beda je toliko večja, ker skoraj drugih dohodkov nimajo, kakor te, ki jih dobivajo iz vinogradov.

Podpisani predlagajo torej:

„Visoka zbornica naj sklene: visoki vladi se naroči, da prebivalcem, ki so vsled vremenske uime v Globokom in Pišceh hudo prizadeti, podeli zadostno državno podporo.

V formalnem obziru itd.

Žičkar in tovariši.

Napad socijalnih demokratov na dr. Scheicherja.

V nedeljo — 18. junija — se je peljal dr. Scheicher, profesor bogoslovja v Št. Hipolitu na Nižje Avstrijskem, državni poslanec in nižje-avstrijski deželni odbornik, iz Dunaja v Rohrbach na Nižje Avstrijskem v imenu deželnega odbora, da izroči trem delavcem odlikovanje v imenu dežele. Ta odlikovanje je on sam izposloval za delavce. Ko se vrača domu, ga zasledujejo socijalni demokrati, ga začnejo pretepati, ga poškodujejo telesno in mu hudo ranijo levo oko. Danes — v ponedeljek, 19. junija, je oteklina tako velika, da se sploh ne more spoznati, ali je oko res popolnoma poškodovano, kakor nekateri trdijo. Krščansko socijalni državni poslanci bodo vložili jutri — v torek — o tej zadevi nujni predlog, o katerem se mora takoj obravnavati. — Surovost brezbožnih mokačev je dospela že tako daleč, da preganjajo sploh vsakega človeka, ki se poteguje za krščanska načela.

Politični ogled.

Narodno-gospodarski odsek državnega zbora se bo bavil te dni s tem, kako na novo urediti različnim ministrstvom delokrog. Zahtevalo se bo, da se vse obrtne zadeve združijo v trgovinskem ministrstvu; tudi o rudarstvu naj ne sodi več poljedelsko, temveč trgovinsko ministrstvo, nasprotno pa se vse zadeve o živinozdravništvu iz ministrstva notranjih zadev izločijo ter izroče poljedelskemu ministrstvu. Ministrstvu notranjih zadev pa se izročijo vse vodne zadeve z gradnjo vodnih cest vred. Pri vladi so taki spremembi naklonjeni.

Judeževi groši. V zadnjih letih se je uredilo tako, da se na vseh naših ljudskih šolah ponuja nemščina. Toda vedno se še nabajajo ljudje, ki hujskajo naš narod ter mu priporočajo samonemške šole. Tudi podpora se obeta takim občinam, ki bi hotele samo nemške šole. Odkod pa denar za podporo? Na Pruskem poročajo, da so v preteklem letu izdali za ponemčevalne šole na Avstrijskem 88.000 mark. Kdor je pameten, uvidi, da imajo ponemčevalne šole med nami celo drug namen, nego se ljudstvu navadno pove. Za temi hujskaji stoji pruska pikelhavba.

Po slovanskem svetu. Poveljnik Bosne in Hercegovine feldcajgmajster Albori je nevarno obolel in se je moral podvrči operaciji. — V Pragi je bil več dni trajajoč Marijanski shod, kjer so se češki katoliški mošnje posvetovali o programu za prihodnje delovanje v verskem smislu — Na binkoštno nedeljo je bil v Tržiču na Kranjskem shod tržiških delavcev in delavk. Dr. Krek je govoril o dolžnostih občin in države do delavstva. Tovariš Moškerc je govoril o delavskem starostnem zavarovanju in o splošni ter enaki volivni pravici. Govorili so še tovariši Mikl, Jeriha, Puhar, Špendal. — Slovensko društvo „Straža“ na Dunaju je priredilo na binkoštno nedeljo veselico. Več članov slovenskega katoliškega akademičnega društva „Zarja“ iz Gradca je posetilo veselico in pravnik g. L. Pogačnik je izročil „Straži“ pozdrave graških Slovencev. — Ko je šef bosenske dež. vlade baron Albori obiskal Mostar, je nagovoril nemški škofa Buconjića. Škof mu je odgovoril hrvaški. Albori je poizkušal govoriti hrvaški, končno se je pa opravičil, da še ne zna. — Buconjić je kljub temu še dalje govoril le hrvaški.

Različni dogodki. Predsednika grškega ministerstva Deljanisa je neki Gherakoris zabodel v trebuh, in je vsled dobljene poškodbe že umrl. Gherakoris je navaden zločinec in storil umor iz političnih razlogov.

Nemiri v Makedoniji. Prihodnje dni se bo zbral neke v Makedoniji — kraj je tajen — shod makedonskih ustašev, na katerem se bo sklepalo, kaj je v bodočnosti storiti za osvobodjenje Makedonije. Pričakuje se važnih odločitev.

Dopisi.

Slov. Bistrica. (Protikmetu.) Tukajšnji krajni šolski svet je v seji dne 8. t. m. sklenil z večino enega glasa, da se začnejo počitnice na tukajšnji šoli že koncem julija in naj trajajo do 15. septembra. S tem sklepom pokazali so zopet njegovi povzročitelji Stiger, Petzold in drugi, koliko jim je mar kmetško ljudstvo, za katero je ta sklep prav občutljiv udarec. Stigerju, ki se je vsilil našemu ljudstvu za zastopnika v deželnem zboru, moralo bi pač znano biti, da kmet lažje pogreša svojega otroka in ga pošlje v šolo poleti, kakor pa v jeseni, ko je dan že kratek, dela pa vse polno. Poleti se lahko živina napase do 8. ure, v jeseni to ne gre, tudi ima kmet v jeseni vse polno za otroke pripravnega dela. Počitnice od 30. jul. do 15. septembra so umestne za mestne otroke, katerih je pa samo kakih 20 in še tem je vsejedno. Res je sicer, da je poletu nekoliko vroče v šoli, toda lahko rečem, da to kmetškemu otroku, ki je vaje vročine, nič ne stori; spominjam se, da sem bil še celo nevoljen, če so me stariši kakega vročega poletnega dne doma obdržali in sem moral na polju delati v največji vročini. Upamo, da se je g. Stiger potegoval za ta-le sklep iz nevednosti za težnje slovenskega kmeta in ne, kakor se govori, zaradi svojega hmelja, katerega mu bi naj otroci v počitnicah obirali za par krajcarjev, kar mu pаметen človek sicer ne stori. In tega moža, ki dosledno pri vsakem svojem koraku gleda le na svojo korist, ki porablja svoj upliv slovenskemu ljudstvu v pogubo, še pošiljate kmetje v deželni zbor! Neverjetno, toda res je, da je velika večina tako zaslepljena. Kmetje, ki ste naročeni na „Slov. Gospodarja“ in teh je v slovenjebistriški okolici že častno število, po-kazite ta-le dopis svojim sosedom, Stigerjevim volilcem, poučite jih, da nam bode sčasom mogoče ga kam drugam poslati kakor v deželni zbor.

Stara cesta. Podpisani izrekam tem potom v svojem in v imenu svojega sosedu Mart. Semenč prirčno zahvalo vsem, kateri so pritekli pri požaru na pomoč. Posebno se zahvaljujem slavnim cezanjevskim požarnikom, ki so pustili silno delo na poljih in travnikih, pritekli z brizgalnico na naš strm hrib ter hrabro zastavili svoje moči pri tako nevarnem poslu. Le požrtvovalnost sosedov in hraber nastop požarnikov sta mogla vkljub pomanjkanja vode požar toliko omejiti, da ni pregorelo v stanovanje ter je tako ostalo pohištvo in obleka nepoškodovana. Bog povrni vsem!

Alojz Rudolf.

Šmartin pri Slovenjgradu. Od pamtiveka smo imeli v Šmartinu na sv. Rešnjega Telesa dan procesijo od farne cerkve mimo Kačeve in Šmidhoferjeve hiše nazaj k farni cerkvi. Pri Kačevi krasno okinčani kapeli in pred Šmidhoferjevo hišo čitala sta se sv. evangelija in delil sv. blagoslov. Žalibog, dobil je hišo blage Šmidhoferjeve obitelji v pest zagrizen štajercijanec Lipuš, privandranec iz Tolstega vrha, katerega prvo delo je bilo, prepovedati delitev sv. blagoslova pred svojo krčmo. Ta čin označuje dovolj naše štajercijance. Po nedeljah in praznikih zbirajo se navadno pred farno cerkvo, (kdor jih ne pozna, tam jih lahko vidi) podpirajo s svojimi hrbti cerkveni zid, med pridigo pa grejo v Mostnarjevo šnopsarijo, da se pogovorijo o zlobnostih in obrekovanjih „Štajercijevih“ ter stuhajo svoje zlobne nakane; po pridigi pa zopet privandrajajo za cerkev, kjer preganjajo s svojimi očmi megle iz Sv. Uršule na Kapo, s Kape pa zopet nazaj na Sv. Uršulo. Pri grdem vremenu najdeš jih pa na klopi v prostoru pred zakristijo, odločen v prejšnjih časih be-